

PAWILON POLSKI W WENECJI

Pasieka

kuratorka: Marta Wróblewska

artysta: Stanisław Brach

Dokumentacja złożona do konkursu
na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim
na 60. Międzynarodowej Wystawie Sztuki
w Wenecji w 2024 r.

PROJEKT WYSTAWY W PAWILONIE POLSKIM
NA 60. MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE SZTUKI
W WENECJI W 2024 ROKU

- 1.Ogólna koncepcja wystawy (PL i ANG)
- 2.Ogólna wizualizacja wystawy
- 3.Wstępnie planowany kosztorys

1) Ogólna koncepcja wystawy (PL i ANG)

Pasieka

Błędne byłoby jednak myślenie, że inne istoty żywe powinny być traktowane jako zwykłe przedmioty, podlegające arbitralnej dominacji człowieka. Kiedy proponuje się wizję przyrody wyłącznie jako przedmiotu korzyści i interesu, pociąga to za sobą również poważne konsekwencje dla społeczeństwa. (Encyklika *Laudato Si'* Ojca Świętego Franciszka poświęcona trosce o wspólny dom, 2015)

Organoleptyczna instalacja *Pasieka* złożona z obiektów porcelanowych i gotowych przedmiotów o proveniencji pszczelarskiej, integrując aspekty botaniczne, geograficzne, sensoryczne z antropologicznymi i artystycznymi, odnosi się do modelu ekologii społecznych, które wpływają na środowisko i jakość życia człowieka na Ziemi. Snując rozważania na temat zrównoważonej, a także inspirującej symbiozy między człowiekiem i naturą (w tym przypadku kulturami pszczelimi), podkreślamy znaczenie zrównoważonego międzygatunkowego współżycia w opozycji do pędzącego świata kształtowanego przez hiperkonsumpcję. Wychodzimy od koncepcji „pasieki” traktowanej nie tylko jako habitat urządzony pszczołom przez człowieka, ale jako szerzej pojmowanej api-kultury. Instalacja *Pasieka* jest propozycją pewnego idyllicznego porządku społeczno-naturalnego, który przedstawiamy poprzez pryzmat rodzimej tradycji agrarnej, obudowując ją impresjami na temat toposu sielskiego polskiego pejzażu i tradycji polskiej kultury, w której miód i pszczoły zawsze symbolizowały obfitość, dobrobyt i mądre życie. Jednocześnie jednak stawiamy istotne pytania dotyczące udziału sztuki we współtworzeniu dobrych praktyk ekologicznych o charakterze post-antropocentrycznym w aktualnym kontekście globalnych zmian klimatycznych.

Pasieka inspirowana jest strukturą i organizacją społeczności pszczelich, a także tradycjami pszczelarskimi wyniesionymi z rodzinnego domu wiejskiego. Składające się na nią obiekty ceramiczne wynikają z fascynacji strukturą geometryczną plastra miodu, która zostaje powielona przy zastosowaniu wyrafinowanych materiałów, jakimi są porcelana i złoto, odwołujących się do wykuintności i bogactwa, z jakimi miód kojarzył się w przeszłości, stanowiąc luksusowy towar do dyspozycji uprzywilejowanych klas społecznych. Z dzisiejszej perspektywy jednak to pszczoły, które zapylają rośliny niezbędne człowiekowi do życia, stają się istotnym podmiotem tej narracji.

Proponowana instalacja rzeźbiarska rozwijająca się w trzech nadrzędnych odsłonach, harmonijnie łączy naturę z kulturą. Oryginalne ule drewniane jako elementy rękodzielnicze skonstruowane przez człowieka i dedykowane pszczołom, zostaną harmonijnie zestawione z obiektami artystycznymi bezpośrednio inspirowanymi elementami naturalnymi, jak plastry miodu wytworzone przez pszczoły, czy sam miód, który jako symbol dobrostanu, rozpytywa się złotem po porcelanowych talerzach przywodzących na myśl ognisko domowe. Obiekty

artystyczne zostaną wykonane przy zastosowaniu tradycyjnych technologii kultywowanych od wieków m.in. w historycznej manufakturze porcelany w Ćmielowie. Całość zwizualizuje pełen szacunku dialog pomiędzy pszczołami - naczelnym protagonistą, a odbiorcą - aktywnym i refleksyjnym członkiem api-kultury rozumianej jako amalgamat wartości reprezentowanych przez człowieka, naturę i w tym przypadku także sztukę.

Amerykański badacz hinduskiego pochodzenia, Dipesh Chakrabarty, podkreśla, że w antropocentrycznie sformatowanym świecie zapominamy o tym, iż Ziemia wcale nie zawdzięcza kulminacji swojego rozwoju przedsiębiorczości człowieka, który *de facto* pojawił się na niej bardzo późno. Jednak koegzystencja oparta na harmonijnej współpracy, poszanowaniu wzajemnych zasobów i wspieraniu obopólnych potrzeb, ma kreacyjny potencjał wcielenia w życie całkiem wiarygodnej i zarazem dającej tak potrzebną w dzisiejszych czasach nadzieję eutopii. Subtelny acz przekonujący język artystyczny posłuży zatem jako narzędzie pogłębiania wrażliwości społecznej, wskazując jedną z możliwych dróg do uczenia się współodpowiedzialności wypływającej ze świadomej zgody na przewartościowanie dominujących struktur hierarchicznych pomiędzy człowiekiem i naturą na rzecz roztropnego i etycznego życia w tandemie. Jednocześnie *Pasieka* stanowić będzie zaproszenie do prowadzenia polifonicznej debaty na temat relacji sztuki pojmowanej w kategoriach bliskich eko-estetyce wobec ekologii, technologii, jak również działań społecznych i politycznych, warunkujących kondycję współczesnego świata.

Apiary

*Yet it would also be mistaken to view other living beings as mere objects subjected to arbitrary human domination. When nature is viewed solely as a source of profit and gain, this has serious consequences for society. (Encyclical letter *Laudato Si'* of the Holy Father Francis on care for our common home, 2015)*

The organoleptic installation *Apiary*, composed of porcelain objects and readymades of beekeeping provenance, integrating botanical, geographical and sensory aspects with anthropological and artistic ones, addresses the concepts of social ecologies that affect the environment and the quality of human life on Earth. Reflecting on a sustainable as well as inspiring symbiosis between humans and nature (in this case bee cultures), we emphasise the importance of balanced interspecies coexistence in opposition to the rushing world shaped by hyperconsumption. We depart from the concept of the 'apiary' treated not only as a habitat arranged for bees by man, but as a broader api-culture. The installation *Apiary* constitutes a proposal of a certain idyllic social-natural order, presented from the perspective of native agrarian tradition, using the topos of the idyllic Polish landscape and

the tradition of Polish culture, in which honey and bees have always symbolised abundance, prosperity and a wise life. At the same time, however, it raises important questions about the possible contribution of art to the co-creation of good ecological practices of a post-anthropocentric nature in the current context of global climate change.

Apiary is inspired by the structure and organisation of bee communities, as well as by the beekeeping traditions acquired in the family farmhouse. It is comprised of ceramic objects which reflect a fascination with the geometric structure of the honeycomb. Replicated using refined materials such as porcelain and gold, they refer to the exquisiteness and opulence with which honey was associated in the past, being a luxury commodity at the disposal of privileged social classes. From today's perspective, however, it is the bees which pollinate the plants essential to sustain human life, that become the essential subject of this narrative.

The proposed sculptural installation unfolding in three overarching stages harmoniously combines nature and culture. Original wooden beehives as handcrafted elements constructed by man and dedicated to bees, will be harmoniously juxtaposed with artistic objects directly inspired by natural elements, such as honeycombs made by bees, or honey itself, which, as a symbol of well-being, flows down in shape of melted gold onto porcelain plates that stand for home and hearth. The artistic objects will be made using traditional technologies cultivated for centuries at, among others, the historic porcelain manufactory in Ćmielów. The work as a whole will visualise a respectful dialogue between the bees - the main protagonist - and the viewers - active and reflective members of api-culture understood as an amalgam of values represented by man, nature and, in this case, art.

The American scientist of Indian origin, Dipesh Chakrabarty, emphasises that in the anthropocentrically formatted world, we tend to forget that the Earth does not owe the culmination of its development to the interventions of man, who, in fact, appeared on it very late. However, coexistence based on harmonious cooperation, respect for each other's resources, and support for each other's needs, has the creative potential to make quite plausible and at the same time hopeful eutopia come true. The subtle yet persuasive artistic language will thus serve as a tool for deepening social sensitivity, pointing to one of the possible ways of learning co-responsibility resulting from a conscious consent to re-think the dominant hierarchical structures established between man and nature, in favour of prudent and ethical living in tandem. At the same time *Apiary* constitutes an invitation to a polyphonic debate on the relationship of art understood in the categories of eco-aesthetics, to ecology, technology, as well as social and political activities that determine the condition of the contemporary world.

2) Ogólna wizualizacja wystawy

